

Etätyö antaa vapauden tunnetta

Etätyö: tehdään varsinaisen työpaikan ulkopuolella

Monipaikkainen työ: työntekijällä on useampi kuin yksi työnantajan osoittama työpiste

Paikkariippumaton työ: työsuorituksen sijainnilla ei ole lainkaan merkitystä

Työkulttuuri muuttuu ja etätyö laajentaa ihmisen aidon vapauden aluetta. Etätyön myönteiset ja kielteiset ulottuvuudet piirtyvät vähitellen näkyviin käytännön kokemusten perusteella. Tässä vaiheessa niitä voidaan hahmotella vasta alustavasti. Tiedon saatavuuden ja viestinnän muutoksilla on ollut suuria vaikutuksia myös työn tekemisen muotoihin ja tapoihin. Kannattaa odottaa jonkin aikaa pandemian laantumiseen jälkeen, millaiseen asentoon etä- ja lähityön osuudet työelämässä asettuvat.

Osa koronarajoitusten vuoksi etätyöhön siirtyneistä tulee luultavasti palamaan takaisin työnantajan toimitiloihin ja aiempiin työyhteisöihin, osa taas jää pysyvästi paikkariippumattomaksi. Työelämän muutosten vakiintuminen pandemian jälkeen ei kuitenkaan tapahdu itsestään, vaan edellytetään strategisia valintoja niin julkisella sektorilla kuin yritystoiminnassakin. Työhön liittyvän vapauden ja itse ohjautuvuuden lisääntyessä luottamuksen merkitys korostuu. Tämä edellyttää uudenlaisen johtamiskulttuurin rakentamista, työntekijöiden entistä vahvempaa itsensä johtamista sekä itseohjautuvuuden tekemistä.

Etätyö ei ole sidottu yhteen paikkaan, vaan sitä voi tehdä liikkuvassa junassa tai autossa, kahvilassa, laiturin nokassa tai nuotiolla tunturin laella. Jos toimijalla on tarve matkustaa tai yhdistää loma ja työ, on kannettava laptop kiistämättä kätevä väline. Kunhan netti toimii, on työnteon muoto, aika ja paikka vapaasti valittavissa. Tekniikka mahdollistaa, ihminen valitsee. Niinhän se pitää olla.

Etätyö laajentaa muutakin vapauden aluetta. Kun katsomme asiaa yhteisösuhteiden kautta, mahdollistaa etätyö joustavan työnteon, esimerkiksi perhetilanteen ja työn yhdistämisen. Se, joka vanhemmista on kotona lasta hoitamassa, pystyy ajoittain tai osa-aikaisesti tekemään töitä –sikäli kun haluaa. Jos sinulla on jokin liikuntaeste tms. vajaakykyisyyden muoto, sallii etätyö täyden osallistumisen työmarkkinoille.

Etätyö sallii päivittäiset, omien valintojen mukaiset luonnossa liikkumisen ajoitukset. Etätyö muuttaa myös suhdettamme luontoon. Päivittäinen luonnossa oleskelu lisää ihmisen hyvinvointia. Koska etätyö vähentää työmatkaliikenteen tarvetta, se alentaa päästöjä ilmakehään.

Jorma Mattinen, Punkaharju